

Féléves Tájékoztató

Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Központi Hivatala
Pénzmosás Elleni
Információs Iroda

2013.

Tartalomjegyzék

1	Bevezető	2
2	Statisztikai tájékoztatás	3
3	A Pmt. 2013. július 1-jétől hatályos módosításának főbb területei.....	6
4	Terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem.....	10
5	Bejelentés tipológia	10
6	Az FIU felügyeleti tevékenysége	13
7	Az FIU pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó feladatai.....	15
8	A Pénzmosás Elleni Információs Iroda elérhetőségei	18

1 Bevezető

Jelen dokumentum a Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala Pénzmosás Elleni Információs Iroda (FIU) 2013. év első félévére vonatkozó tájékoztatója.

A Féléves Tájékoztató készítésével a Pénzmosás Elleni Információs Iroda a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvény (továbbiakban: Pmt.) 23. § (8) bekezdésében megjelenő tájékoztatási kötelezettségének tesz eleget, valamint tájékoztatást nyújt az általa vezetett statisztikai mutatókról, továbbá a Pmt. 1. § (1) bekezdésében meghatározott szolgáltatókat (a továbbiakban: szolgáltatók) a bejelentés tipológiában megjelenő támpontokkal, a bejelentés módjával kapcsolatos információkkal, a Pénzmosás Elleni Információs Iroda egyéb feladatainak bemutatásával kívánja segíteni.

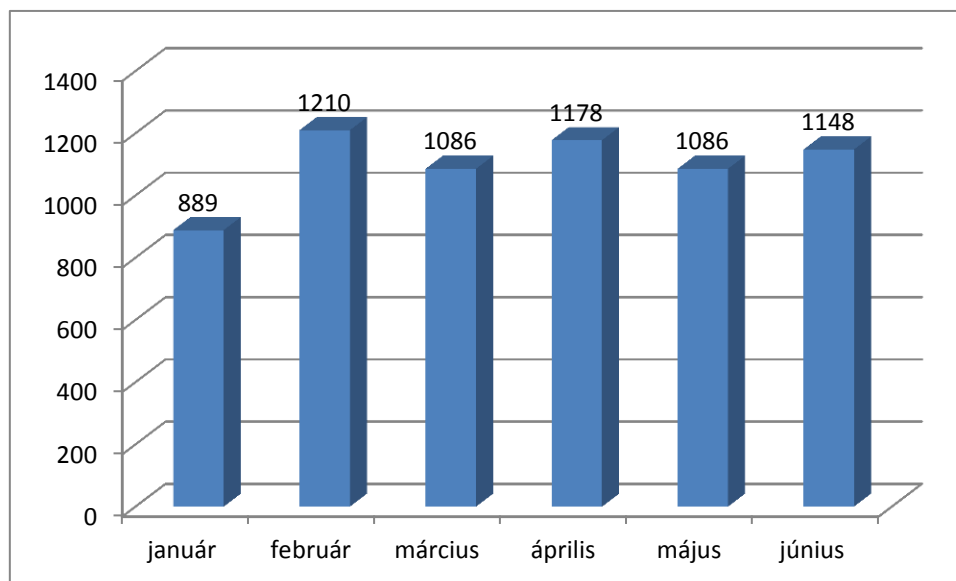
2 Statisztikai tájékoztatás

A 2013. január 1-jétől 2013. június 30-ig terjedő időszakban a Pénzmosás Elleni Információs Iroda **6160 db** szolgáltatók által – a Pmt. 23. § alapján – beküldött **bejelentést** fogadott pénzmosás és terrorizmus finanszírozása tárgyában. 2013. év első félévében a határvámhivataloktól „cash control” tárgyában¹ **114 db tájékoztatás**, a Pmt. 25. §-a alapján a **felügyeletet ellátó szervektől 2 db tájékoztatás**, **külföldi pénzügyi információs egységektől 153 db megkeresés, tájékoztatás**, valamint a nyomozó hatóságoktól és egyéb szervektől **100 db megkeresés érkezett a Pénzmosás Elleni Információs Iroda részére.**

Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések végrehajtásáról, valamint ehhez kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2007. évi CLXXX. törvény (a továbbiakban: Kit.) 10. §-a alapján **3 db bejelentést**, 11. §-a alapján **56 db értesítést, illetve 2 db engedély kérelmet fogadott** a Pénzmosás Elleni Információs Iroda.

A Pmt. alapján a szolgáltatók által tett bejelentések, valamint a fentiekben meghatározott adatszolgáltatások számának a havi bontását – a 2013. január 1-jétől 2013. június 30-ig terjedő időszakra vonatkozóan – az alábbi diagram mutatja.

A bejelentések és egyéb adatszolgáltatások megoszlása 2013. év első félévében

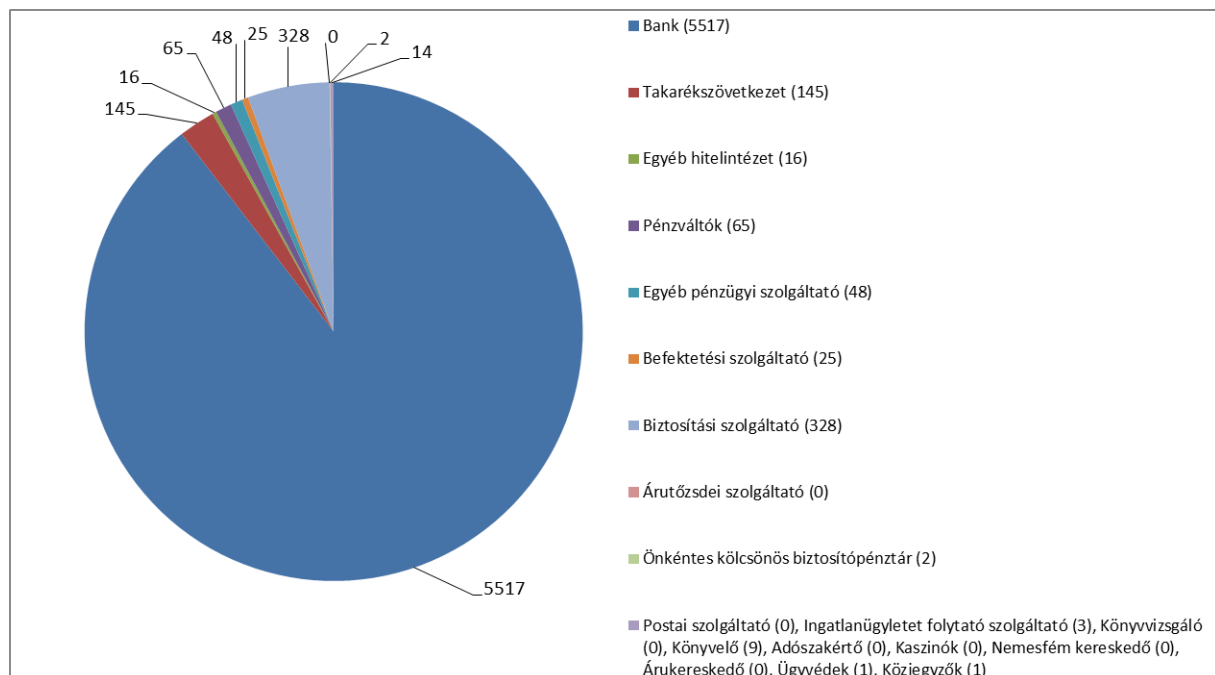

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

A fenti diagram alapján megállapítható, hogy 2013. év első félévében havonta **átlagosan 1100 db bejelentés és adatszolgáltatás érkezett** a Pénzmosás Elleni Információs Irodához.

¹ A Közösség területére belépő, illetve a Közösség területét elhagyó készpénz ellenőrzéséről szóló, 2005. október 26-i 1889/2005/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásáról szóló 2007. évi XLVIII. törvény 4. § (3) bekezdése alapján az FIU-hoz érkezett tájékoztatások.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában érkezett bejelentések szolgáltatói kör szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

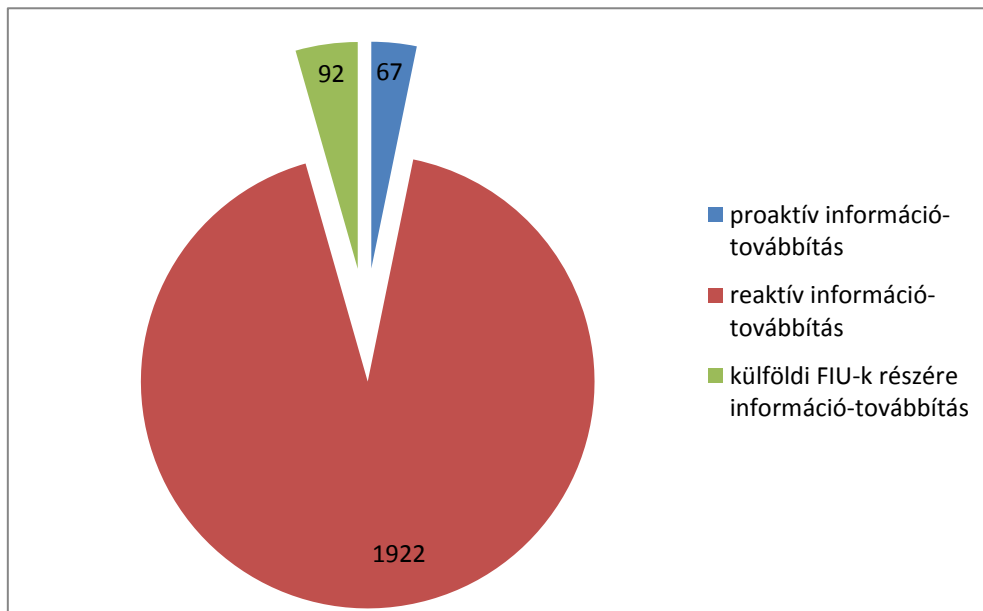
A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása tárgyában érkezett **bejelentések túlnyomó részét** – az előző évek statisztikájához hasonlóan – **a banki bejelentések (89,5%) képezik.**

A bejelentésekből mindösszesen 14 db érkezett nem-pénzügyi szolgáltatóktól.

A **terrorizmus finanszírozásának** tárgyában a Kit. 10. §-a alapján nem érkezett bejelentés a Pénzmosás Elleni Információs Irodához. 2013. év első félévében összesen 3 db bejelentés érkezett a fentebb említett jogszabályhely alapján, azonban ezen bejelentések egyikének sem a terrorizmus finanszírozása a tárgya. A terrorizmus finanszírozásának tárgyában a Pmt. alapján 2 db bejelentés érkezett a szolgáltatóktól.

107 esetben került sor a **külföldi pénzügyi információs egység megkeresésére, 35 esetben tájékoztatásra,** valamint a Pénzmosás Elleni Információs Iroda **110 esetben válaszolt megkeresést.** A Pénzmosás Elleni Információs Iroda 41 esetben adta meg az előzetes hozzájárulást – információ-továbbítás céljából – külföldi pénzügyi információs egységnek.

A Pénzmosás Elleni Információs Iroda által – a Pmt. 26. § (1) bekezdése alapján – 2013. évben teljesített információ-továbbítások során megküldött bejelentések számának alakulását az alábbi diagram mutatja be.

Forrás: a Pénzmosás Elleni Információs Iroda által vezetett adatbázis

2013. évben eljárás **kezdeményezése (proaktív)** információ-továbbítás céljából 15 esetben **67 db bejelentés**, már **folyamatban lévő eljáráshoz (reaktív) információ-továbbításra** 300 esetben **1922 db bejelentés** került megküldésre. A külföldi FIU-k részére **92 db bejelentés** megküldése valósult meg. A Pmt. 26. § (1) bekezdése által **továbbított bejelentések száma 2081 db.**

A Pmt. 24. §-a alapján **66 alkalommal** került sor az **ügyleti megbízás felfüggesztésére.**

3 A Pmt. 2013. július 1-jétől hatályos módosításának főbb területei

A Pmt. módosítása a törvény számos rendelkezését érintette. A következőkben a szolgáltatók és az FIU szempontjából lényeges néhány elem kerül bemutatásra.

a) Értelmező rendelkezések, ügyfél-átvilágítási intézkedések

A Pmt. értelmező rendelkezései tekintetében módosításra került:

- **az ügyfél fogalma**, amely alapján a továbbiakban nem feltétel az írásbeli szerződés megléte, illetve az ügyfél fogalma kiterjesztésre került arra a személyre is, aki az ingatlan eladása, vétele céljából ajánlatot kér;
- **az üzleti kapcsolat fogalma**, amely eredményeként a hatálybalépést követően nem kötelező elem az írásbeliség követelménye, illetve a fogalom az ingatlanügyleti tevékenységet folytató szolgáltatókra is értelmezésre került;
- **a tényleges tulajdonos fogalma**, amely alapján tényleges tulajdonos jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén az
 - a természetes személy, aki
 - közvetlenül vagy a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 685/B. § (3) bekezdésében meghatározott módon **közvetve a** szavazati jogok, tulajdoni hányad legalább 25 százalékaival rendelkezik,
 - Ptk. 685/B (2) bekezdés szerinti meghatározott befolyással rendelkezik.

A Ptk. a következő rendelkezést tartalmazza a meghatározott befolyás szabályozása tekintetében:

(2) A befolyással rendelkező akkor rendelkezik egy jogi személyben meghatározó befolyással, ha annak tagja, illetve részvényese és

a) jogosult e jogi személy vezető tisztségviselői vagy felügyelőbizottsága tagjai többségének megválasztására, illetve visszahívására, vagy

b) a jogi személy más tagjaival, illetve részvényeseivel kötött megállapodás alapján egyedül rendelkezik a szavazatok több mint ötven százalékával.

- A fentiek hiányában a vezető tisztségviselő.

A törvény kiegészült:

- ▶ a pénzmosás (Btk.)
- ▶ a terrorizmus finanszírozása (Btk.)
- ▶ a külföldi pénzügyi információs egységként működő hatóság fogalmával és
- ▶ a pénzügyi információs egységként működő hatóság fogalma is módosításra került.

A szolgáltató az ügyfél-átvilágítási intézkedések keretében kérheti a pénzeszközök forrására vonatkozó információk rendelkezésre bocsátását.

b) Bejelentési kötelezettség

A bejelentési kötelezettség továbbra is a pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adatra, tényre, körülményre vonatkozik.

- ▶ A bejelentési kötelezettség kiterjed
 - a végrehajtott,
 - a végrehajtandó, és
 - **az ügyfél által kezdeményezett, de végre nem hajtott** ügyleti megbízásra, valamint
 - a Pmt. 11. § (6) bekezdésében meghatározott esetre.
- ▶ A bejelentésekhez csatolni kell a részletes ismertetést alátámasztó dokumentumokat (meghatalmazás).

c) Tranzakció felfüggesztése

A tranzakció felfüggesztése esetén

- a szolgáltató védelemmel ellátott elektronikus üzenet formájában bejelentést tesz,
- az FIU írásban értesíti a szolgáltatót.

A felfüggesztés esetén a határidő:

- belföldi ügyleti megbízásnál két munkanap,
- nem belföldi ügyleti megbízásnál négy munkanap,
- FIU három munkanappal hosszabbíthat mindkét esetben.

A tranzakció felfüggesztése esetén az FIU írásban értesíti a szolgáltatót:

- a határidő hosszabbításának elrendeléséről, illetve abban az esetben, ha
- az ügyleti megbízás teljesíthető a felfüggesztés határidejének lejárta előtt.

Amennyiben az FIU nem küldött írásbeli értesítést és a határidő is lejárt az ügyleti megbízás teljesíthető.

d) Az FIU adat megismerési jogosultsága

Az FIU jogosult megismerni:

- ▶ bármely szolgáltató által kezelt adatot,
- ▶ bank-, fizetési-, értékpapír-, biztosítási, pénztár-, foglalkoztatói nyugdíjtitkot, üzleti titkot,
- ▶ központi államigazgatási szerv, bíróság, felügyeletet ellátó szerv által kezelt adatot,
- ▶ adótitkot, vámtitkot.

Az FIU a megkeresések határidejeként legalább nyolc-, legfeljebb harminc napos határidőt állapíthat meg. A felfüggesztés esetén rövidebb határidő is meghatározható.

Az FIU eljárást kezdeményezhet:

- ▶ központi államigazgatási szervnél és
- ▶ felügyeletet ellátó szervnél.

Az eljárást eredményéről az FIU-t tájékoztatni kell.

e) A pénzügyi információs egység információ-továbbítása

A Pmt. 2013. 07. 01-jétől hatályos módosításának eredményeként az információ-továbbítással érintett szervek, valamint bűncselekmények köre az alábbiak szerint változott.

A Pmt. 26. § (1) bekezdése alapján az FIU információ-továbbításának a céljai:

1. a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem, valamint

2. a) a 2011. december 31-ig hatályban volt adócsalás, visszaélés jövedékkel, jövedéki orgazdaság, csempészet és az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek megsértése,

b) a 2013. június 30-ig hatályban volt 1978. évi IV. törvény szerinti emberrablás (1978. évi IV. törvény 175/A. §), az emberkereskedelem (1978. évi IV. törvény 175/B. §), a tiltott pornográf felvétellel visszaélés (1978. évi IV. törvény 204. §), az üzletszerű kéjelgés elősegítése (1978. évi IV. törvény 205. §), a kitartottság (1978. évi IV. törvény 206. §), a kerítés (1978. évi IV. törvény 207. §), embercsempészés (1978. évi IV. törvény 218. §), a hivatali visszaélés (1978. évi IV. törvény 225. §), a bűnpártolás (1978. évi IV. törvény 244. §), a vesztegetés (1978. évi IV. törvény 250-255/A. §), a befolyással üzérkedés (1978. évi IV. törvény 256. §), a vesztegetés nemzetközi kapcsolatban (1978. évi IV. törvény 258/B. §, 258/C. §, 258/D. §), a befolyással üzérkedés és befolyás vásárlása nemzetközi kapcsolatban (1978. évi IV. törvény 258/E. §), a terrorcselekmény (1978. évi IV. törvény 261. §), a nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (1978. évi IV. törvény 261/A. §), a visszaélés robbanóanyaggal vagy robbantószerrel (1978. évi IV. törvény 263. §), a visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (1978. évi IV. törvény 263/A. §), a visszaélés haditechnikai termékkel és szolgáltatással, illetőleg kettős felhasználású termékkel (1978. évi IV. törvény 263/B. §), a bűnszervezetben részvétel (1978. évi IV. törvény 263/C. §), a visszaélés radioaktív anyaggal (1978. évi IV. törvény 264. §), a visszaélés nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel (1978. évi IV. törvény 264/C. §), a tiltott szerencsejáték szervezése (1978. évi IV. törvény 267. §), a visszaélés ártalmas közfogyasztási cikkel (1978. évi IV. törvény 279. §), a környezetkárosítás (1978. évi IV. törvény 280. §), a természetkárosítás (1978. évi IV. törvény 281. §), a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése (1978. évi IV. törvény 281/A. §), a visszaélés kábítószerrel (1978. évi IV. törvény 282. §, 282/A. §, 282/B. §, 282/C. §, 283. §), a visszaélés kábítószer-prekurzorral (1978. évi IV. törvény 283/A. §), a pénzmosás (1978. évi IV. törvény 303-303/A. §), a pénzmosással kapcsolatos bejelentési kötelezettség elmulasztása (1978. évi IV. törvény 303/B. §), a jogosulatlan pénzügyi tevékenység (1978. évi IV. törvény 298/D. §), a költségvetési csalás (1978. évi IV. törvény 310. §), a sikkasztás (1978. évi IV. törvény 317. §), a csalás (1978. évi IV. törvény 318. §), a hűtlen kezelés bűncselekménye (1978. évi IV. törvény 319. §), valamint valamennyi gazdasági bűncselekmény (1978. évi IV. törvény XVII. Fejezet) és vagyon elleni bűncselekmény (1978. évi IV. törvény XVIII. fejezet),

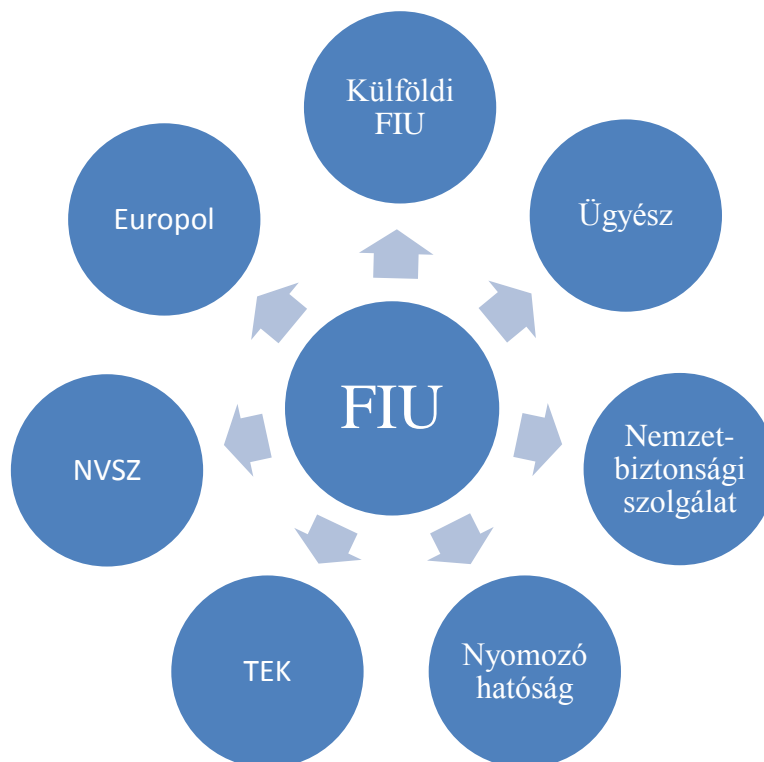
c) a kábítószer-kereskedelem (Btk. 176-177. §), a kábítószer birtoklása (Btk. 178-179. §), a kóros szenvedélykeltés (Btk. 181. §), a kábítószer készítésének elősegítése (Btk. 182. §), a kábítószer-prekurzorral visszaélés (Btk. 183. §), az ártalmas közfogyasztási cikkel visszaélés (Btk. 189. §), az emberrablás (Btk. 190. §), az emberkereskedelem (Btk. 192. §), a kerítés

Féléves tájékoztató

(Btk. 200. §), a prostitúció elősegítése (Btk. 201. §), a kitarottság (Btk. 202. §), a gyermekpornográfia (Btk. 204. §), a környezetkárosítás (Btk. 241. §), a természetkárosítás (Btk. 242-243. §), a hulladékgazdálkodás rendjének megsértése (Btk. 248. §), a radioaktív anyaggal visszaélés (Btk. 250. §), a bűnpártolás (Btk. 282. §), a vesztegetés (Btk. 290. §), a vesztegetés elfogadása (Btk. 291. §), a hivatali vesztegetés (Btk. 293. §), a hivatali vesztegetés elfogadása (Btk. 294. §), a vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban (Btk. 295. §), a vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban (Btk. 296. §), a befolyás vásárlása (Btk. 298. §), a befolyással üzérkedés (Btk. 299. §), a hivatali visszaélés (Btk. 305. §), terrorcselekmény (Btk. 314-316. §), a terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása (Btk. 317. §), a terrorizmus finanszírozása (Btk. 318. §), a bünszervezetben részvétel (Btk. 321. §), a robbanóanyaggal vagy robbantószerrel visszaélés (Btk. 324. §), a lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés (Btk. 325. §), a nemzetközi szerződés által tiltott fegyverrel visszaélés (Btk. 326. §), a nemzetközi gazdasági tilalom megszegése (Btk. 327. §), a haditechnikai termékkel vagy szolgáltatással visszaélés (Btk. 329. §), a kettős felhasználású termékkel visszaélés (Btk. 330. §), embercsempészség (Btk. 353. §), a tiltott szerencsejáték szervezése (Btk. 360. §), illetve a Btk. XXXV-XLII. Fejezetében meghatározott bűncselekmények.

Az FIU az alábbi szervek részére továbbíthat információt a fentiek céljából:

- nyomozóhatóság,
- ügyész,
- nemzetbiztonsági szolgálat,
- TEK,
- NVSZ,
- Europol,
- külföldi FIU.

e) Felügyeleti tevékenység

A Pmt. rendelkezési szerint a mintaszabályzatokat két évente felül kell vizsgálni. A felügyeleti szervek a mintaszabályzatokat a hatálybalépéstől számított 45 napon belül bocsátják rendelkezésre.

A felügyeleti intézkedések köre bővült, illetve a kiszabható bírság összege is változott.

4 Terrorizmus finanszírozása elleni küzdelem

A 2001. szeptember 11-i terrortámadást követően a terrorizmus elleni harc megerősödött. E harcnak egyik formája a terrorizmus pénzügyi finanszírozása elleni küzdelem. A FATF speciális ajánlásaiban határozta meg a szolgáltatók és az FIU kötelezettségeit, az Egmont Csoport pedig közzétette a terrorizmus finanszírozására utaló indikátorokról készített dokumentumot (FIUs and Terrorist Financing Analysis - A review by the Egmont Group of Sanitised Cases related to Terrorist Financing) annak érdekében, hogy ezáltal segítse a szolgáltatókat a bejelentési kötelezettségük teljesítésében és az FIU-kat a megfelelő értékelés elvégzésében.

A Pmt. kötelezi a szolgáltatókat, hogy a terrorizmus finanszírozására utaló adatot, tény, körülményt jelentsék be a pénzügyi információs egységnek. A bejelentés módja a fent leírtak szerint történhet.

A Pénzmosás Elleni Információs Irodához 2013. évben 2 db bejelentés érkezett terrorizmus finanszírozása tárgyában.

5 Bejelentés tipológia

Az alábbiakban a pénzügyi információs egység azokat a bejelentéseket foglalta össze tipológiaiaként, amelyek az elemző-értékelő munkát követően sikeresen járultak hozzá a Pmt. 26. § (1) bekezdése szerinti információ-továbbítási tevékenységhez, vagy jellemző bejelentés típusnak tekinthetőek.

- A bejelentésből megállapítható, hogy egy gazdasági társaság a bankszámláján jóváírt összegeket közel ugyanolyan értékben azonnal vagy rövid időn belül továbbutalja.
- Általában csak a pénzforgalmi (banki) költségek miatt van eltérés a jóváírások és a továbbutalások (terhelések) között, vagy az adott időszak alatt a bejövő és kimenő tételek összege közel azonos. Folyamatos a készpénzfelvétel a tranzakció-sorozatban érintett gazdasági társaság fizetési számlájáról vagy a készpénzbefizetés az érintett gazdasági társaság számlájára. Több esetben a fenti tranzakció-sorozat során külföldi számláról vagy külföldi székhelyű gazdasági társaság magyarországi számlájáról is érkeznek jóváírások, amelyek jellemzően fiktív értékesítési tevékenységre utalnak. A racionális gazdasági tevékenységre utaló jellemzők hiányoznak [pl. nincs bérkifizetés, nincsenek működési költségek (telefon, közüzemi díjak, stb.)].
- Egy természetes személy rendszeresen, jelentős összegeket vesz fel készpénzben (akár banki kifizetés, kiszállítás útján, akár ATM-en keresztül) olyan gazdasági társaságok fizetési számláiról, amelyeknek általában vezető tisztségviselője és/vagy tagja

(tulajdonosa), illetve a gazdasági társaság fizetési számlája felett rendelkezésre jogosult. A számla egyenlegét folyamatosan alacsonyan tartja. (A beérkező összegeket azonnal vagy rövid időn belül készpénzben felveszi.) A gazdasági társaság tevékenysége kizárólag jelentős árbevétellel, azonban jellemzően alacsony elszámolható költséghányaddal működő gazdasági társaság vagy társaságok ÁFA, illetve társasági adó-fizetési kötelezettségének minimalizálására irányul. A kezdő- és végpont között általában további gazdasági társaságokat építenek be, illetve több szálon történik a számlakibocsátás és a pénzmozgás. Ez a tevékenység elsősorban az alábbi területeken jellemző: média-, reklám-, marketingszolgáltatás, üzletviteli tanácsadás, informatikai szolgáltatás, örvvédő szolgáltatás, építőipari tevékenység, épület-üzemeltető, takarító szolgáltatás.

- Egy természetes személy folyamatosan nagy összegű készpénzt fizet be forintban vagy más pénznemben saját, illetve más természetes személyek lakossági fizetési számláira, majd a befizetett összegek különböző, jellemzően külföldi székhelyű gazdasági társaságoknak kerülnek továbbutalásra. Az átutalások mögött vélhetően gazdasági események állnak. A rendszeres és üzletszerű tevékenységre utal az átutalt pénzüsszegek nagysága, valamint az átutalások közlemény rovatai is árumozgásra utalnak (pl. goods, invoice nr.).
- Egy természetes személy – aki gazdasági társaságban tag és/vagy vezető tisztségviselő – a saját lakossági fizetési számlájára utaltat rendszeresen pénzüsszegeket a vállalkozás partnereitől annak érdekében, hogy a gazdasági társaság számlájára kibocsátott azonnali beszedési megbízás teljesülését megakadályozza.
- A hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 3. § (2) bekezdés *a*) pontja alapján pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás (gazdasági társaság) tagja és/vagy vezető tisztségviselője a saját lakossági fizetési számláján (üzletszerű tevékenységnek minősülő) napi rendszerességgel jelentős összegű pénzváltást folytat. A lakossági fizetési számla forgalmi adatainak vizsgálta során gyakori a többféle devizaszámla használata, illetve a rendszeres – akár napi szinten megvalósuló – konverziók és készpénzbefizetések, készpénzfelvételek.
- A pénzváltási tevékenység végzésére engedéllyel rendelkező pénzügyi vállalkozás szolgáltatóként tett bejelentése szerint általában több személy, jelentős összegben, rendszeresen vált valutát forintra, forintot valutára. Az nem állapítható meg, hogy valójában milyen tevékenység állhat a váltások mögött, illetve nem állapítható meg egyértelműen, hogy kinek a nevében járnak el.
- A bejelentésekben gyakran megjelennek ügyvédi letéti számlákkal kapcsolatban olyan adatok, amelyek olyan tényekre, adatokra, körülményekre utalnak, hogy az elvégzett tranzakciók nem az ügyvédi letéti számla alapfunkciójához kötődnek. Ugyanakkor az ügyvédi vállalkozói számlán megjelennek olyan adatok, amelyek kifejezetten az ügyvédi letéti számlához kapcsolhatóak.
- Az elkövetők interneten hirdetnek megvételre különböző termékeket (leggyakrabban mobiltelefont, mp3-lejátszót, személygépkocsit), amelyek leszállítását a vételár egészének vagy meghatározott részének az általuk megadott bankszámlára érkezését követően ígérik. A sértettek az összeget a megadott fizetési számlára átutalják, azonban az áru leszállítása részükre a megbeszélt napon és időben nem történik meg. A sértettek megpróbálják pénzüket visszaszerezni, és számlavezető bankjuktól – csalásra hivatkozva – kérik a már elutalt összeg visszahívását. Általában ez nem

lehetséges, mivel addigra az átutalás kedvezményezettjének számlájára az összeg jóváírása megtörtént, sőt számos esetben az elkövetők készpénzben felvették a „csalárd” módon megszerzett összegeket. Az átutalásban kedvezményezettként feltüntetett fizetési számlát vezető magyarországi hitelintézet az átutalást végrehajtó külföldi székhelyű hitelintézet SWIFT üzenet formájában értesíti a csalásról (csalás jellegű tevékenységről), illetve annak gyanújáról.

- Befektetési egységhez kötött életbiztosítási szerződés megkötését követően a szerződő fél részleges vagy teljes visszavásárlást kezdeményez úgy, hogy a visszavásárlásnak nincs racionális gazdasági indoka.
- Magyarországi lakossági fizetési számla felhasználásával, jutalék ellenében tranzit átutalásokat hajtanak végre különböző országokban vezetett fizetési számlák között.
- Alacsony adókulcsú területekre bejegyzett gazdasági társaságok magyarországi hitelintézetnél vezetett fizetési számláira külföldről érkeznek jóváírások, illetve e számlákról külföldre történnek átutalások. Rendszerint a számla az összegek tranzitálását szolgálja. Jellemzően a számla felett rendelkezési jogosultsággal rendelkezők valamely kelet-európai állam, elsősorban a volt szovjet köztársaságok állampolgárai.
- A belföldi adóügyi illetőségű gazdasági társaság a saját tőkéjét többszörösen meghaladó összegű hitelt vesz fel a pénzügyi intézménytől. A hitel biztosítéka egy ún. finanszírozó offshore társaság által betétben elhelyezett összeg. Az elhelyezett betét után a betétkezelő pénzügyi intézmény (amely nem feltétlenül egyezik meg a hitelt folyósító pénzügyi intézménnyel) kamatot fizet az offshore társaságnak. Amennyiben az offshore társaság tényleges irányítását, üzletvezetését Magyarországon végzik, az offshore társaság Magyarországon belföldi illetőségű adózónak minősül teljes körű adókötelezettséggel (a világjövedelem után). A belföldi gazdasági társaság a hitel kamatát, mint pénzügyi műveletet ráfordítását (a társasági adóról szóló törvény alapján az alultökésítési szabályok miatt) korlátlan mértékben elszámolhatja. A biztosítékként elhelyezett összeg után az offshore társaság kamatbevételhez jut, amely után Magyarországon nem adózik. A fentiek miatt a belföldi gazdasági társaság a jogkövető versenytársakhoz képest olcsóbban jut forráshoz tekintettel arra, hogy a számára folyósított hitel kamatát pénzügyi ráfordításként elszámolja. Pénzmosásra utaló adatként, tényként, körülményként az merülhet fel, hogy az offshore társaság biztosítékként nyújtott eszköze ténylegesen adócsalás vagy más bűncselekmény elkövetéséből is származhat, és ez biztosítékként (pénzügyi tevékenység végzése útján) kerül felhasználásra. Az offshore társaságtól származó összeg eredete, tényleges tulajdonosa hitelt érdemlően nem ellenőrizhető (mérleg, egyéb beszámoló hiánya). Amennyiben a hitelszerződés felmondásra kerül, a pénzügyi intézmény a biztosítékként elhelyezett összegből kielégíti magát. A belföldi adóügyi illetékességű gazdasági társaságnál a külső forrás felhasználásával képződő nyereség osztalékként adómentesen kifizethető az offshore társaság részére. 2011. január 1-jétől ismét lehetőség van forrásadó bevallási és fizetési kötelezettség nélkül, ellenőrzött külföldi társaságnak szolgáltatás címen kifizetett költség elszámolására. Ennek következtében a korábban felhalmozott, akár bűncselekményből származó vagyon fedezetként/biztosítékként történő felhasználásával ezt követően belföldön keletkezett jövedelem legálisnak mutatkozik. Lehetőség van arra is, hogy az offshore társaság értékpapír formájában nyújt fedezetet (lombard hitel), vagy ingatlant vásárol, amelyre a finanszírozó biztosítékként jelzálogjogot jegyeztet be.

6 Az FIU felügyeleti tevékenysége

A Pmt. 34. § (1) bekezdése alapján a pénzügyi információs egység a felügyeleti tevékenysége során biztosítja, hogy a felügyelete alá tartozó szolgáltatók a Pmt. rendelkezéseinek megfeleljenek.

A pénzügyi információs egység felügyeleti jogköre a Pmt. 5. § g) pontja alapján a Pmt. 1. § (1) bekezdés f) és h) pontjaiban meghatározott alábbi szolgáltatókra vonatkozik:

- ingatlanügylettel kapcsolatos tevékenységet folytató szolgáltatók [Pmt. 3. § h) pontja],
- könyvviteli (könyvelői), adószakértői, okleveles adószakértői, adótanácsadói tevékenységet megbízási, illetve vállalkozási jogviszony alapján folytató szolgáltatók [Pmt. 3. § j) pontja].

Az FIU a 1781/2006/EK rendelet végrehajtása szempontjából felügyeli a pénzáttalásokat kísérő megbízási adatok vonatkozásában a Magyar Nemzeti Bankot, mint fizetési szolgáltatót/pénzáttalási szolgáltatást nyújtót.

A felügyeleti tevékenység részegységei:

1. kijelölt személy(ek)re vonatkozó bejelentések nyilvántartásba vétele, kezelése,
2. jóváhagyásra benyújtott szabályzatok elbírálása,
3. hatósági ellenőrzés.

2013-ban az FIU 315 db újonnan bejelentett kijelölt személyt vett nyilvántartásba.

A szabályzat elkészítéséhez segítséget nyújtó, és az NGM által jóváhagyott kötelezően közzétett mintaszabályzat a www.nav.gov.hu/nav/penzmosas honlapon a Felügyeleti tevékenység/ Mintaszabályzatok almenüpontja alatt található.

A belső szabályzat jóváhagyásának eljárása az ügyfél kérelmére induló, illetékköteles eljárás. A kérelem illetéke 3.000.-Ft, amelyet átutalással kell a kérelem benyújtásával egyidejűleg 10032000-01037423 számú NAV vámhatósági illeték bevételi számla javára megfizetni.

A jóváhagyásra benyújtott szabályzatok száma 2013. évben 282 db volt, amelyeknek feldolgozása a Ket. szerinti elintézési határidőn belül folyamatosan megtörtént, illetve történik. A kérelmi ív, valamint a kijelölt személy bejelentésére szolgáló formanyomtatványok a Felügyeleti tevékenység menüpont alól letölthetőek.

Hatósági ellenőrzés

Ellenőrzési terv, kiválasztási eljárás

Az FIU az ellenőrzési tevékenységét havi ellenőrzési terv alapján végzi. A szolgáltatók ellenőrzésre történő kiválasztása az alábbi módokon és szempontok figyelembe vételével történhet:

- CÉGTÁR, CÉGINFO adatbázisa alapján TEÁOR szám szerinti kigyűjtéssel,
- a Nemzetgazdasági Minisztérium honlapján fellelhető regisztrált adószakértők, könyvelők közül történő véletlenszerű kiválasztással,
- különféle szakmai szervezetek, illetve különféle települések, önkormányzatok honlapjainak felhasználásával,
- Interneten található hirdetések felhasználásával,
- egyéb úton tudomásunkra jutott információ alapján,
- bűnügyi szempontból fertőzött területek figyelembe vétele,
- a kiválasztás során a földrajzi kiegyenlítettség is figyelembe vételre kerül.

Az FIU ebben az évben a felügyeleti ellenőrzések tekintetében folytatta a Ket. 89.§ a) pontja szerinti adatszolgáltatás, iratbemutató és egyéb tájékoztatás kérésével megvalósuló ellenőrzést, mivel ezzel a módszerrel nagyobb számban, de kisebb költséggel valósíthatóak meg az ellenőrzések.

2013. január 1-jétől 2013. június 30-ig bezárólag az FIU a **felügyeleti tevékenységi jogkörében** eljárva a fenti szempontokat alapul véve összesen **8 db helyszíni és 124 db kérdőív megküldése általi ellenőrzést folytatott le.**

Az ellenőrzések során az FIU – a Pmt. rendelkezéseinek megsértése, valamint a Pmt-ben meghatározott kötelezettségek nem megfelelő teljesítése miatt – a következő intézkedéseket alkalmazta.

Az FIU 11 alkalommal **kötelezte** a szolgáltatót a szabályzat meghatározott határidőn belüli, megadott szempontok szerinti átdolgozására, illetve egyéb jogsértések abbahagyására.

A Pmt. 35. § (1) bekezdés c) pontja alapján az FIU 14 esetben **figyelmeztette** a szolgáltatót, hogy amennyiben az előírt kötelezésnek nem tesz eleget, úgy a bírság kiszabásától nem tud eltekinteni.

A felügyeletet ellátó szervnek a Pmt. 35. § (1) bekezdés f) pontja alapján önállóan, vagy az előbb említett intézkedések mellett lehetősége van **bírság kiszabására**. 2013. első félévében az FIU – a súlyosabb jogsértések, valamint hiányosságok miatt – **2 esetben** élt a bírságotól, amelynek során összesen **500.000** forint összegű bírságot szabott ki.

Az FIU a hatósági ellenőrzések során a közreműködés hiánya, illetve ellenőrzés akadályozása miatt **2 alkalommal esetenként 20.000,-Ft eljárási bírsággal** sújtotta a szolgáltatót.

7 Az FIU pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekhez kapcsolódó feladatai

A korlátozó intézkedéseknek különböző típusai különíthetők el:

- beutazási és repülési tilalmak,
- diplomáciai korlátozó intézkedések,
- gazdasági-kereskedelmi embargók,
- pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések.

A korlátozó intézkedések esetén az alábbi szintek vizsgálhatók:

- nemzetközi,
- európai,
- nemzeti.

Az FIU feladatai a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedésekhez kapcsolódnak.

A Kit. a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók számára bejelentési kötelezettséget határoz meg, amennyiben adat, tény, körülmény merül fel arra, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanya Magyarország területén pénzeszközzel vagy gazdasági erőforrással rendelkezik, illetve arra, hogy az adott ügyletből a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés alanyának vagyoni előnye származik.

A fentiekből is következően megállapítható, hogy a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések esetén kétirányú korlátozás érvényesül:

- a listán lévő személyek és szervezetek pénzeszközeinek és gazdasági erőforrásainak befagyasztása,
- a listán lévő személyek és szervezetek részére tilos pénzeszközöket és gazdasági erőforrásokat rendelkezésre bocsátani.

A pénzügyi információs egység fogadja és megvizsgálja a bejelentést, majd amennyiben indokolt a megyei (fővárosi) bíróságnál zárlatot kezdeményez.

Az Európai Unió által elrendelt pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések hatálya alatt álló természetes személyeket, jogi személyeket és szervezeteket tartalmazó, konszolidált formában elérhető összesített lista az alábbi honlapon érhető el:

http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/consol-list_en.htm”

2013. év első félévében az FIU az illetékes bíróságnál rendelkezésre bocsátás tilalmának kimondását kezdeményezte az alábbi eset alapján.

Egy magyar gazdasági társaság vállalkozási szerződést kötött egy líbiai hivatallal, amely hivatal a szerződés megkötését követően pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedés hatálya alá került. A szerződés teljesítéséhez biztosítékként előleg-visszafizetési és teljesítési garanciák és viszontgaranciák kibocsátására került sor. Az előleg-visszafizetési bankgarancia összege euróra átszámítva több mint 41 millió euró volt.

Megállapításra került, hogy a bankgarancia alapján történő kifizetés teljesítése, a 204/2011/EU rendelet 5. cikkében meghatározott közvetett finanszírozás tilalmába ütközik. Az FIU értesítette a nemzeti szabályozásnak megfelelően a bíróságot, amely megtiltotta a előleg-visszafizetési bankgarancia alapján történő kifizetését, ameddig a líbiai hivatal a 204/2011/EU Rendelet hatálya alá tartozik.

Az Európai Unió Tanácsa 2010. október 25-én fogadta el a 961/2010/EU számú rendeletet, amely az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 423/2007/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szól. A rendelt bővítette az Iránnal szemben bevezetett korlátozó intézkedéseket, engedélyezési és értesítési kötelezettségeket írt elő az iráni személyek, szervezetek részéről, illetve a részükre történő átutalások tekintetében. Ez a rendelkezés a pénzügyi és vagyoni korlátozó intézkedések speciális típusát vezette be.

A fentiekhez kapcsolódó Kit. módosításának eredményeként, a pénzügyi információs egység átutalásokhoz kapcsolódó engedélyező hatósági feladatot kapott.

A Tanács 267/2012/EU rendelete rendelkezik az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2012/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről.

A Tanács 1263/2012/EU rendeletével (2012. december 21.) módosította, az Iránnal szembeni korlátozó intézkedésekről és a 961/2010/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 267/2012/EU tanácsi rendeletet. A rendelet pénzeszközök átutalására és pénzügyi szolgáltatásokra vonatkozó korlátozások című V. fejezetében kerültek megfogalmazásra a tilalmak és azok kivételei.

A rendelet 30. cikke szerint tilos a pénzáttalás a rendelet hatálya alá tartozó, a 49. cikkben meghatározott pénzügyi intézmények és hitelintézet, valamint másrésről az alábbiak között:

- Iránban székhellyel rendelkező pénzváltók, hitelintézetek és pénzügyi intézmények, valamint azok fiókjai és leányvállalatai,
- azon pénzügyi intézmények, hitelintézetek és pénzváltók között, amelyek székhelye nem Iránban található, de iráni lakóhellyel, illetve székhellyel rendelkező személyek és szervezetek ellenőrzése alatt állnak.

A fenti tilalom alól kivételek a következők:

a) az élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célokat szolgáló átutalások;

b) a személyes pénzküldeményekkel kapcsolatos tranzakciók;

c) egyedi kereskedelmi szerződéssel kapcsolatban végzett folyósítások, amennyiben azokat e rendelet nem tiltja;

d) diplomáciai vagy konzuli képvisellel vagy a nemzetközi jog szerint immunitást élvező nemzetközi szervezettel kapcsolatos folyósítások, amennyiben ezen átutalásokra a diplomáciai vagy konzuli képviselő vagy a nemzetközi jog szerint immunitást élvező nemzetközi szervezet általi hivatalos felhasználás céljából kerül sor;

e) eseti alapon az iráni személyek, szervezetek vagy szervek általi vagy elleni követelést teljesítő kifizetéshez kapcsolódó folyósítások, valamint hasonló természetű olyan tranzakciók, amelyek nem járulnak hozzá az e rendelet által elrendelt tilalom hatálya alá tartozó tevékenységek végzéséhez, amennyiben az érintett tagállam legalább tíz nappal

Féléves tájékoztató

korábban értesítette a többi tagállamot és a Bizottságot arról, hogy szándékában áll megadni az engedélyt;

f) a 12. cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett szerződésekből eredő kötelezettségek végrehajtásához szükséges folyósítások,

amennyiben

- élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célú utalás 100.000 EUR értékben vagy az alatt történik,
- személyes pénzküldeményekkel kapcsolatos tranzakciók 40.000 EUR értékben vagy az alatt történnek,

nincs szükség előzetes engedélyezésre, **azonban** a 10.000 EUR vagy annak megfelelő, illetve azt meghaladó összeg esetén az átutalásról **előzetesen írásban értesíteni kell az FIU-t.**

- élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célú utalás 100.000 EUR vagy azt meghaladó értékű átutalás,
- személyes pénzküldemények 40.000 EUR vagy azt meghaladó értékű átutalás esetén

az FIU-nak előzetesen engedélyeznie kell a tranzakciót,

- bármely egyéb átutalást, amely 10.000 EUR vagy annak megfelelő értékű vagy azt meghaladó értékű azt **az FIU-nak előzetesen engedélyeznie kell.**

A tagállamok a megadott engedélyekről háromhavonta értesítik egymást.

Ha a pénzügyi intézményeknek és hitelintézeteknek alapos okuk van feltételezni, hogy partnereik tevékenysége megsértheti a rendeletben foglaltakat haladéktalanul jelentést kell tenniük a gyanúról az FIU-nak.

A rendelet 30a. cikke alapján az iráni személyek, szervezetek vagy szervek részéről, illetve részére történő, az I. pontban foglaltaktól eltérő átutalásai tekintetében az alábbi szabályozást tartalmazza:

- élelmiszerekkel, egészségüggyel, orvosi felszerelésekkel kapcsolatos, valamint mezőgazdasági vagy humanitárius célú utalás esetén, ha az 10.000 EUR vagy annak megfelelő értékű vagy azt meghaladó összegű **előzetesen írásban értesíteni kell az FIU-t,**
- bármely egyéb utalás amennyiben
 - a) 10.000 EUR - 40.000 EUR vagy annak megfelelő összeg közötti utalás **előzetesen írásban értesíteni kell az FIU-t,**
 - b) 40.000 EUR vagy annak megfelelő értékű, vagy azt meghaladó összegű utalás esetén **az FIU-nak előzetesen engedélyeznie kell az átutalást.**

A tagállamok az elutasított engedélyekről háromhavonta értesítik egymást.

8 A Pénzmosás Elleni Információs Iroda elérhetőségei

Név: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Központi Hivatala

Pénzmosás Elleni Információs Iroda

Cím: 1033 Budapest, Huszti út 42.

Postafiók: 1300 Budapest, Pf: 307

Telefon: 06 1/4309-466

Kapcsolattartó szolgálat (a Pmt. hatálya alá tartozó szolgáltatók számára): **06 30/516-5662**

Fax: 06 1/4309-305

E-mail: fiu@nav.gov.hu

Honlap: http://nav.gov.hu/magyar_oldalak/nav/penzmosas